Ч. 243. Субота 13 падолиста (31 жовтня) 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РЕДАКЦИЯ і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на виразне жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і з п. к. Староствах на провинциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

До ситуациї. — Виступлене Кошута із сторонництва независимости. — З Англії.

„Polnische Korresp.“ одержала поручене оголосити такий комунікат про вчерашне засїданє парляментарної комісиї польского Кола:

На запрошенє польского Кола явили ся нині т. є. в четвер о 3 год. по полудни в бюрі віцепрезидента палати п. Старжиньского пп. міністри Бінерт, Біліньский і Дулемба, аби війти в порозумінє з парляментарною комісиєю польского Кола і обговорити положенє.

П. Президент міністрів подякував президиї польского Кола за его посередництво і висказав бажанє, аби ту діяльність дальше ведено.

Над промовою п. президента вивязала ся обширна дискусия, в котрій брав участь також п. міністер скарбу, по чім висказано п. Президентови міністрів подяку за его присутність та порішено вести дальші переговори в цїли погодження сторонництв.

По конференциї парляментарної комісиї з п. президентом міністрів бар. Бінертом, президия польского Кола відбула в бюрі п. віцепрезидента палати п. Старжиньского о год. 6 вечером конференцию з представителями Униї славяньскої, котрим предсїдатель Кола др. Ґломбіньский здав справу о конференциї з німецкими сторонництвами і о ухвалї тих сторонництв.

Слова п. Ґломбіньского приймили представителї Униї з подякою. Уния па нинїшнім засїданю порішить о своїм дальшім поступованю і повідомить Коло польске о своїх ухвалах.

Вчера вечером відбула ся конференция сторонництв независимости в Будапештї під проводом міністра Кошута.

На початку засїданя пос. Голльо предложив слїдуюче внесенє: Сторонництво независимости з р. 1848 заявляє, що не годить ся на продовженє привілею банкового і що буде підпирати лише таке правительство, котре крім заведенє загального права виборчого прийме до своєї проґрами утворенє самостійного банку з днем 1. сїчня 1911 р. та буде утворене з сторонництва независимости з 1848 р. яко парляментарної більшости з поминенєм всякої коалїциї і співучасти инших сторонництв. Дальше постановляє сторонництво, що треба предложити в соймі внесенє з рамени сторонництва о вислане до монарха адреси, аби криза як найскорше на підставі тих засад могла бути полагоджена. Для уложеня тої адреси має бути вибрана комісия з 21 членів. Сторонництво уважає, що підперте того внесеня є обовязком, випливаючим з партийної вірности.

По поставленю того внесеня став міністер Кошут і поставив своє внесенє, в котрім піднесено також утворене самостійного банку, однакож без означеня реченця. Рівночасно Кошут заявив, що принятє внесеня уважає за вотум довіря.

При голосованю внесенє Кошута перепало 74 голосами против 120. На то встав Кошут і заявив, що виступає із сторонництва та вийшов з салї з своїми прихильниками.

Дня 8 го с. м. анґлїйска палата льордів 157 голосами против 40 відкинула правительственний проєкт виборчої реформи для столицї Анґлїї, принятий палатою послів. На підставі проєкту, вибори в Льондонї мали би відбувати ся в однім дни, плюральність і виборча нездібність в разї зміни помешканя мали би бути знесені. Опозицийні льорди арґументували відкиненє проєкту тим, що він хоче занести виїмкові постанови для Льондону, бо впрочім в инших частях Анґлїї істнує плюральна система. Не підлягає сумнївови, що опір палати льордів против демократичної реформи викличе обуренє против тих законодавців, що „нікого не заступають, тільки себе самих“.

„Times“ доносить, що палата льордів від-

Спогади.

З ческого — Арбеса.

Давно вже тому....

Був весняний день — вже добре не знаю, чи то було яке сьвято чи недїля, однак був він якось сьвяточно млавий і по недїльному щоденний.

Всї ми сидїли довкола великого, родинного стола.... Було то по обідї. Якийсь час не говорив нїхто анї слова; нараз відозвала ся моя мати:

— Чи підеш нинї зі мною до церкви? — спитала мене.

— Чому нї — сказав я радо, але рівночасно нерадо; притім кидаю оком на вікно, перед котрим стоять мої товариші, котрі живими знаками хотять конче викликати мене на забаву.

Матуся підіймає ся від стола, починає убирати ся. Надягає накрохмалену спідницю і білу цьвітисту запаску, на плечі закидає вовняну хустку, завязує хустку на голову, бере шіртинґову хустку в руки....

Ще нинї добре собі єї пригадую. Она — хоч вже доходила до пятьдесятки — була все ще хорошою, дуже статочною женщиною, мала ніжні черти, палкі чорні очи і чорне як крук волосє....

Ми вийшли на двір. Острий, пронизуючий вітер сїк по лици як кропивою. В сонци було холодно, в тїни морозно; раз сипали ся з хмар платки снїгу, то знов зараз сьвітило, сьміючись сонце.

Ми перейшли мурований міст — відтак закрутили з одної улицї на другу; ішли ми то скорше, то поволїйше, бо було ще досить часу до служби Божої.

Нараз задержались ми. Стояли ми перед якоюсь палатою. Мати поглянула на мене з боку. Я стояв скулений з руками глубоко в кишенях, дрожачи і дзеленькотячи зубами від студени.

На лици матусї появив ся немов страх.

— Бій ся Бога — ти цїлком закостенїв! Що я зроблю?... В церкві перестудиш ся!

Єї очи блукали налякані довкола, немов би глядала якого захисту для мене.

В тій хвили загуркотів попри нас віз і задержав ся перед палатою, до котрої входило також час від часу по кількоро людий пішки.

Лице матусї прояснило ся.

— Ходи! — каже мати енерґічно, бере мене за руку і тягне за собою до входу палати.

Ми опинили ся в якійсь переднїй комнатї, повній людий, котру осьвічувало кілька полумінїй... Менї було страшно, але заразом приємне тепло розливалось по моїм тїлї. Мати витягає з кишені монетку, розповідає щось якомусь чоловікови, платить за щось, відтак бере мене знов за руку і веде мене сходами в гору, все висше і висше, так, що менї майже не стає віддиху від того ходу. Вкінци задержала ся перед широкими на півприпертими дверми, котрих сторожив якийсь чоловік. Менї майже видавало ся, що ті двері ведуть на під.

— Я скочу до церкви — каже она до мене — а ти війди сюди. І так довго сиди, доки не змеркуєш, що служба божа вже скінчила ся, відтак підеш назад тою дорогою, куди ми прийшли, я буду перед брамою ждати на тебе.

Я послухав і увійшов.

Тепер опинив ся я майже в цїлковитій темноті. Якийсь дикий бренячий шум і клекіт доносить ся до мого уха зі всїх сторін. Я ловлю руками довкола себе і дотикаю ся якогось предмету. Пізнаю поволи, що то довга лавка з високим поручем. — Тепер починаю розпізнавати, що то кілька таких лавок. Перетискаю ся наперед, аж вкінци не можу дальше ступити і вкінци привикши вже до темноти, бачу то, чого ще нїколи доси не бачив. В тій самій хвили блискає саме передо мною сильне сьвітло і вскорі я бачу всьо дуже добре як в білий день — перший раз в моїм житю гляджу з найвисшої ґалериї на льожі, партер, занавіси і публику...

Довго стояв я тихо, запираючи віддих. Відтак сів я на лавку і ждав на піднесенє заслони...

Я бачив і чув всьо, хоч не всьо розумів і майже нічого не міг поняти...

Вкінци заслону спущено.

Розігрітий, ба просто розгорячений, збіг я сходами на долину, де матуся ждала вже на мене — — І від тої хвилї попав я в сїти заманюючої сирени... Отверто признаю ся, що

кине також демократичний буджет, переворсований в палаті громад, відомим міністром скарбу льордом Джорджом, котрий на публичних вічах атакує консервативних дідичів і фабрикантів.

Відкинене льордами буджету потягне за собою мабуть розвязане палати послів. І ось консервативна праса надіє ся, що лїберальна партия потерпить при найблизших виборах значні страти. Свої комбінациї опирають консерватисти на вислїдї останних доповняючих виборів в однім з льондонських округів. Там лїберальний кандидат перепав через те, що социяльні демократи поставили власного кандидата; а що в Анґлїї нема тіснїйших виборів, отже не могли відтак своїми голосами причинити ся до побіди поступового сторонництва.

Отсе готово при нових виборах повторити ся на цілій лінії, бо анґлїйскї социялїсти задумують при найблизших виборах скрізь висунути своїх власних кандидатів.

Новинки.

Львів, дня 12 падолиста 1909.

— Іменованя. Є. В. Цісар іменував надзв. професора львівскої політехніки Альфр. Денїзета звичайним професором загальної механіки амалїтичної в тій школї, а надзв. проф. політехніки др. Зд. Криґовского звичайним професором математики.

— До VIII кл. ранґи посунув п. Міністер просьвіти слїдуючих професорів учительских семінарий: Тад. Копистиньского у Львові, Волод. Маківця і Іґн. Суского в Самборі, Алекс. Грицика і Сильв. Вітошиньского в Сокали та Володим. Марковского в Станиславові.

— Почетне горожаньство. Рада громадска міста Бурштина надала почетне горожаньство віцепрезидентови краєв. Ради шкільної др. Ігнатиєви Дембовскому і старості в Рогатині п. Зиґмунтови Реттінґерова в признаню їх заслуг положених около добра міста.

— Щедрий дар. Посол др. Евген Олесницкий жертвував на цїли хлїборобскої орґанїзациї 1000 К і передав їх видїлови краєвого господарского товариства „Сільский Господар".

— До Русинів Золочівщини, Зборівщини, Олесьчини і Камінеччини! Від кількох лїт філїя „Просьвіти" в Золочеві утримує бурсу. Та на жаль лише маленька горстка сьвідомійших одиниць інтересує ся нею. З поміж великого числа компетентів комітет вибирає що найбіднїйших і найспосібнїйших хлопців та дає їм приміщене за крайно мізерною оплатою. Сего року принято 62 учеників, а ледво 4 з них складає місячну оплату по 20 К. Прочі платять по 12, 10, 7, 3 К. Суть і такі, котрих принято задармо. Оден селянин, маючи спосібного сина, дав ся намовити і післав его до ґімназиї. Комітет бурси приняв его за 10 К місячної оплати. І щож сей бідак робить? Старшого сина дає до двора за форналя і его заслуженою оплачує належитість за молодшого! Або другий випадок: Один з питомців бурси, ученик VII кл. ґімн., підчас сьогорічних лїтних ферий виїхав на роботу до Прус, заробив 80 К, та з початком шкільного року зложив ті гроші на задаток за себе на сей рік; ще й вібрав поміж робітниками 30 К на харч для инших бідаків. Примір зворушаючий і гідний наслїдування!

Інтелїґенциє, заможні селяни! Чи може Вам бути байдуже, як цьвіт нашої молодіжи предавлений нуждою мусить вянути, нидіти?... Шліть же, хто що може! Барабол̂ї, муку, крупи, — все приймемо з щирою подякою.

Заразом почуваємось до обовязку зложити сердечну подяку тим добродіям, що минувшого року зволили ласкаво прийти бурсї в поміч.

Але на сім не конець. Дім, де містить ся бурса, не відповідає вимогам ґіґієнїчним. Тому рішено з весною зачати будову бурси. Новий дім має помістити 100 питомців, а кошти будови обчислені на 50 000 К. Тому звертаємо ся з другою просьбою до Вас як і до прочих Русинів, котрим добро загально лежить на серци: присилайте датки на будову бурси в Золочеві! Доси зложив на сю цїль професор рускої мови в Золочеві, а тепер директор прав. рускої ґімназиї в Рогатинї Вп. п. М. Галущиньский 500 К, за що на сім місци складаємо щиру подяку — Сьвящ. Н. Хмільовский, господар дому.

— Знайшла ся. Ребека Єдлїн в Бродах, про котру ми недавно доносили, що десь щезла і що брат еї визначив 400 К нагороди длятого, хто еї відшукає, знайшла ся. До Kur. Lw. доносять в сїй справі: Мельник післав свого хлопця на під в млині а той перепуджений вернув звідтам з криком: „Ребека повісила ся!" Дали зараз знати батькови дївчини, але той чомусь не пішов на під лиш казав жінцї і дїтем їхати до рабіна в Сасові з листом, в котрім просив его, щоби задержав їх через два днї т. є. на час похорону, а відтак став розвідувати ся, як би можна уникнути секционованя тіла доньки. Ня під тимчасом ніхто не пішов і не журив ся Ребекою. Аж лїкар міский др. Шапіра пішов там і ствердив, що Ребека жие перележавши там кілька днїв без поживи. Що еї спонукало до того, не знати; кажуть, що тут грає якусь ролю нещаслива любов. — Обіцяна нагорода належала би ся молодому мельничукови, але чи еї дістане?

— Дрібні вісти. Концерт, який відбув ся в четвер тамтого тиждня в „Народ. Домі" на дохід приватної рускої ґимназиї і бурси в Яворові приніс чистого доходу 515 К 48 с. — Нинї зрана зачав падати у Львові перший сніг, котрий однак перемінив ся небавком в дощ. Від вчера полудня паде сніг в цїлім комітатї Арва на Угорщинї. Та і в Закопанім в Татрах впав вже сніг. — В Станиславові арештовано жида Адольфа Зефірмана, котрий хотів вивезти до Буенос Айрес одну з тамошних новійниць.

— З зелїзниці. Ц. к. Дирекция зелїзниць держ. у Львові подає до відомости: Подібно як тамтої зими курсувати буде від 14 падолиста с. р. аж до 8 мая 1910 з Підволочиск через Львів, Краків, Відень, Леобен, Понтебу, Местре, Верону, Мілляно, Ґенуу і Вежпімілію до Ніцци і Канн віз спальний при поїздї поїздї поспішнім ч. 4, виходячім з Підволочиск, Львова і Кракова в недїлю і в середу. Сей віз спальний перейде у Відни до поїзду експресового Петербург-Канн і буде приїздити до Канн ві второк взглядно в пятницю.

В противнім напрямі переходити буде сей віз почавши від 18 падолиста с. р. аж до 12 мая 1910 з Канн взглядно з Ніцци впрост до Підволочиск при поїздї експресовім Канн-Петербург виходячім з Канн взгл. з Ніцци в четвер і в недїлю. У Відни перейде він до поїзду поспішного ч. 3 і буде приїздити до Кракова, Львова і Підволочиск в суботу взгл. в середу.

В инші днї тиждня буде ся сей віз у Відни перестаняти з двірця зелїзниці Північної на дворець зелїзниці полудневої і на відворот а подорожні, їдучі тим возом поза Відень, будуть мусїли пересїдати ся.

Доплата за ужите одного місця І. або ІІ. кляси в спальнім возї на шляху Підволочиска-Відень взгл. на відворот есть подана в кишеневім розкладі їзди.

За ужите поїзду експресового Відень-(Ніцца) Канн взгл. на відворот, в котрім крім воза реставрацийного курсують лиш вози спальні I. кл. побирає ся належитість за білет І. кл. поїзду поспішного і належитість додаткову за віз спальний.

— Зміни ґарнізонів в Галичинї. Нїмецкі, а особливо віденьскі ґазети вказують на недалеку зміну ґарнізонів на двох противних кінцях Австриї, іменно же на зміну в Галичинї, яко на факт непослїдної ваги. Міністерство війни, кажуть, розпорядило на 1910 р. деякі розміщення войска, котрі треба уважати наслїдками тої кризи, яка настала внаслїдок прилучення Босни і Герцеґовини до держави. Підчас коли давнїйшими роками зміна ґарнізонів приносила майже правильно зменшуванє стоячих в Галичинї корпусів в користь обох корпусів розміщених на італїйській границі, будуть в 1910 р. корпуси львівский і краківский, отже корпуси, що стоять безпосередно перед російским фронтом, скріплені о три баталіони. (Не таке то й дуже велике скріплене, щоби з того аж висновувати якісь непокоячі ознаки.— *Ред.*) Рука в руку поступає з тим також і дальше скріплене залог войскових в Тиролі напротив Італїї о один баталїон. Особливо замітним есть установлене штабу бриґади і розміщене цїлого полку піхоти в Земуни (Семлинї) саме напротив сербскої столиці. З того переміщення войска виходить, що австро-угорский ґенеральний штаб під впливом полїтичних подій підчас і по кризї анексийній числить ся знову з можливостию якоїсь конфлїкту з Росиєю і длятого не лиш застановлює дотеперішне опорожнюванє Галичини з войска, але приступає навіть наново до установленя такого стану войска, який був підчас дуже напружених відносин в девятьдесяти роках минулого столїтя. Симптоматичним есть дальше розміщене одної бриґади піхоти саме під брамами Бїлграду і скріплене інсбруцкого корпуса — войскові міри, котрим не можна відмовити якогось полїтичного значіння.

Отже що до самого розміщення войска то з весною 1910 р. мають настати такі зміни в обсягу галицких корпусів: В 1. корпусї (**краківскім**): 3 полк драґонів, що рекрутує ся з Відня а від 12 лїт стоїть залогою в Кракові і Більску, буде перенесений до Відня і Ґрос Енцерсдорф коло Відня. На его місце приходить з Відня 3 полк (галицкий) уланів; три шкадрони до Кракова а три до Більска. Так само 12 полк драґонів буде перенесений з Кракова а то штаб і дві шкадрони до Оломуца дві до Прерова а дві до Бізенц на Мораві. На его місце буде перенесений з тих самих місцевостий 10 полк драґонів. — 1-ший баталїон 13 полку піхоти буде перенесений з Мостарі

я полюбив еї горячо, пристрастно, щиро еї дім став для мене любійший як всі инші на сьвітї.

* * *

Трийцять лїт минуло від тої хвилї... Знов день весняний, але морозний неприві̂тливий. Відказую невдоволений „на обставини", на нашу безсердечність, нерішучість і т. д. коли хтось отвирає двері поволи, тихо нерішучо. На порозї стоїть матуся!

Она вже старушка, з білим як сніг волосєм, але еї стать — хоч сама видає ся так слабою, що здаєть ся, весняний подув вітру міг би еї звалити — все ще не подає ся, лице зівяле поморщене, синими жилками покрите око мутне і без блеску, колись мягка рука, що так ніжно і любячо гладила, дрожить на клямці, немов би хотіла зсунути ся з неї..

Я встаю і підходжу до матусї.

— Прости, мій любий сину! — каже непевно а рівночасно так мягко. — Я вже сто разів хотіла тебе питати — але все і все забуваю на то...

І еї мутний погляд паде поволи на вікно, з котрого видко величавий будинок.

Я зрозумів еї.

— Говорите, матусю, про театр? — спитав я живо. — Я вскорі вас там заведу, так як ви мене колись перед лїтами.

— Ах, нї, нї, любий! — каже матуся поволи. — Моє око вже не видить далеко і ухо вже відмавляє деколи послуху — я ледви доволїклась би до порога...

Хочу їй щось відповісти, але грудь стискаєсь судорожно а матуся говорить дальше непевним, дрожачим голосом:

— Коли можеш, то прошу — скажи тим панам, аби они поспішили... Бо інакше я скорше помру, ніж зможу тебе повести до порога.

Я мовчки стояв перед нею.

Я не знав, чи маю тїшити ся, чи плакати рівночасно. Мою грудь підносило щасливе зворушення і — чому не маю того зрадити? — сльози поплили з моїх очий.

* * *

Минуло лиш кілька днїв.

Матуся заснула на віки, тихо — спокійно — без борби і без скарги — — —

І ми писателї — від часу до часу бавили других — але і ми деколи плачемо.

до Більска, 2 ий баталїон 100 полку піхоти з Більска до Банялюки. Крім того приходять до Кракова штаб і два баталїони 93 полку піхоти з Карнева на Шлеску.

В 11 корпусї (львівскім): 3-ий баталїон 30 полку піхоти вертає з Банялюки до Львова а 23 баталїон польних стрільцїв буде перенесений з Теребовлї до Панчови на Угорщині. На его місце прийде до Теребовлї 32 баталїон польних стрільцїв з Вестерчебаня; — 2-ий баталїон 95 полку піхоти (чортківского), що стоїть залогою в Перцаньо, буде перенесений до Буду і змінить ґарнїзон з 4-им баталїоном 58 полку (станиславівского) полку.

— **Загальні збори** філії товариства „Учительска Громада“ в Коломиї, відбули ся дня 30. жовтня с. р. Товариство має 35 членів (учителів ґімн.). В роцї було 8 сходин (від 15. лютого с. р.); з того на двох читали п. Козакевич про руску письменьску мову, а п. Крушельницкий про національну статистику Галичини. Філїя взяла участь в обох анкетах, уладжених головними виділом: 1) в справі пляну науки україньскої мови (делеґат п. Гординьский), 2) в справі реформи шкільних підручників (дел. п. А. Крушельницкий). На сходинах порушувано богато важних справ. Провід товариства був доси в руках директора рускої ґімназиї п. Недїльского. Збір рішив зложити провід в товаристві у ті самі досьвідні й енерґічні руки, але дир. Недїльский не приняв сеї почести з огляду на некористний стан свого здоровля. Тому вибрано головою товариства проф Леонтия Кузьму, а до виділу: Йосифа Чайківского заступником голови, Богдана Левицкого касиєром, Антона Крушельницкого секретарем, а виділовими Ярослава Гординьского і Володимира Лепкого.

— **Обікража церкви.** Дня 1. с. м. около 7 год. вечером добув ся до церкви в Запитові, львівского повіта, вибивши вікно і виломивши зелїзні крати 21-лїтний парубь Стефан Стопницкий а порозбиваши пушки і скринки з милостинями, забрав з них 62 кор. Здерши відтак з образа на престолї коралї, вартости 30 кор. і иньші дрібні предмети, хотів ще розбити стоячу в закристиї вертгаймівску касу. Але що при тій роботї присьвічував собі сьвічкою, звернув тим на себе увагу селян, котрі дали знати місцевому сьвященикови і разом з ним придержали злодія. Стопницкого віддано відтак жандармериї, котра відставила его до слїдчої вязниці краєвого суду карного у Львові.

— **З „Академічної Громади“ у Львові.** Дня 6 с. м. відбули ся звичайні загальні збори товариства „Академічна Громада“, які вибрали отсей виділ: Василь Цмайло Кульчицкий голова, Володимир Бриґідер містоголова, Володимир Ривюк секретар, Евген Грицак бібліотекар, Стефан Воркун касиєр фонду оборотового, Микола Малицкий касиєр фонду запомогового, Іван Новосельский контрольор; Стефанія Даниловичівна, Антін Крижановский, Микола Коцовский і Володимир Щуровский виділові; Петро Пазюк, Аркадий Малецкий, Грицько Микетей і Кость Лучковский містовиділові; Михайло Кутіль, Іван Мерунович, Петро Блюй, Олекса Кривий і Стефан Остапчук шконтрующа комісия.

— **Катастрофи на зелїзницях.** В понедїлок вечером на лінії зелїзничій Відень-Будапешт межи угорскими стацыями Сар і Бічке прийшло до страшної катастрофи. Від поїзду особового надходячого з Відня до Будапешту на дворець східний о 9 год. 15 мін. вечером відорвали ся були 4 ваґони. Коли то спостережено, задержано поїзд і пороблено заходи, щоби ті ваґони назад притягнути і причепити. Рівночасно позаду тих ваґонів уміщено сиґнали бльокові, щоби остеречи поїзд товаровий, а відтак посьпішний, котрі небавком мали надійти. Сиґнали однак зле функціонували, так, що поїзд товаровий спостеріг ті сиґнали аж у віддалї 200 метрів. О здержаню поїзду не було вже бесїди, отже поїзд товаровий впав з цїлою силою розгону на тоті 4 ваґони і розбив їх зовсім.

Богато подорожних потерпіло тяжкі рани а многих покалїчило лекше. Одинайцять ваґонів поїзду товарового розбило ся зовсім. Шлях зелїзничий знищило на яких 20 метрів. В послїднім ваґонї товарового поїзду було півтора кільом. динаміту, котрий на щастє мимо так величавого потрясеня не вибух.

Підчас катастрофи на зелїзници близько стациї Монтечелїо, на шляху зелїзниці між Тіволї а Римом, о чім донесли телеґрами, впало з насипу 5 ваґонів і покалїчило ся около 30 осіб, між тими 10 тяжко.

Ще не прошуміла ся катастрофа а вже доносять з Авелїно на схід від Неаполя о новій: вчера вечером недалеко двірця стовкнув ся поїзд особовий з товаровим, при чім 8 осіб тяжко поранило.

Телеґрами.

Будапешт 12 падолиста. Ґрупа Юста зайшла вчера вечером по конференциї до ресторациї Ґамбрінуса. Юсть в тостї подякував послам за довіре. Відтак промавляв пос. Голльо і другі.

Будапешт 12 падолиста. На зборах ґрупи Кошута ухвалено видати маніфест до народу з заявою, що партия независимости тревае непохитно при проґрамі независимости. Уложене маніфесту поручено Кошутови.

Константинополь 12 падолиста. Часописи оголосили султаньске іраде, іменуюче Саіда-пашу президентом сенату на другу сесию парляменту, яка розпочинає ся дня 14 с. м. Після уложеної проґами султан того дня відкриє парлямент престольною бесїдою.

Петербург 12 падолиста. Комісия для справ просьвіти признала містам, земствам, товариствам і парохіям право основуваня шкіл по попереднім повідомленю о тім властий шкільних; особи же приватні, мусять виробити собі окреме позволене на отворене школи.

Петербург 12 падолиста. Сими днями розпічне ся великий процес полїтичний против 80 осіб, обжалованих о численні „експроприациї“ себто розбої. Всїм обжалованим грозить кара смерти.

Льондон 12 падолиста. Бюро Райтера одержало з кругів дипльоматичних в Льондонї на своє запитане відповідь, що хоч відповіди на турецку ноту в справі Крети не вислано, то після загальної гадки обговорюване кретийскої справи не єсть пожадане. Думають, що правительсво турецке буде в тім дусї повідомлене. Чи Росия уложила вже відповідь на ноту, не звістно; думають однак, що російский міністер справ заграничних Ізвольский, котрий перший одержав турецку ноту, може промавляти в імени чотирох держав. На всякий случай мусів би зазначити, що межи інтересованими державами панує згода.

Надіслане.

Рух поїздів зелїзничих

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. після часу середно-европейского.

Замітка. Поїзди посьпішні визначені грубим друком. Нічні години від 6·00 вечером до 5·59 рано суть означені підчеркненем чисел мінутових.

Приходять до Львова

на головний дворець:

З Кракова: 2^{30}. 5^{50}, 7·25, 8^{55}, 9·50, 1·10*), **1·30**, 5·45, 8^{40}, 9^{50}.

*) З Тарнова.

З Підволочиск: 7·20, 12·00, 2^{15}, 5·40, 10^{30}.

З Черновець: 12^{20}, 5^{45}*), 8·05, 10·20*, 2^{05}, 5·58, 6^{40}, 9^{30}

*) Із Станиславова. *) З Коломиї.

Зі Стрия: 7·29, 11·45, 4·25, 11^{00}.

З Самбора: 8, 9·57, 2, 9^{00}.

З Сокаля: 7·10, 12·40, 4·50.

З Яворова: 8·05, 5

На „Підзамче“:

З Підволочиск: 7·01, 11·40, **2**, 5·15, 10^{12}.

З Підгаєць: 10·54, 7·26 *), 9·44, 6·29 *), 11^{55} *).

*) З Винник.

На дворець „Львів-Личаків“:

З Підгаєць: 10·38, 7·10*), 9·28, 6·13*), 11·39 *)

*) З Винник.

Поїзди льокальні.

З Брюхович:

що дня: від $^1/_5$ до $^{30}/_9$ 8·15, 8^{20}

„ $^1/_6$ до $^{30}/_9$ 3·27, 9^{55}

„ $^1/_7$ до $^{30}/_9$ 5·30.

в недїлї і р. к. сьвята: від $^1/_5$ до $^{31}/_5$ 3·27, 9^{35}.

З Янова:

що дня: від $^1/_5$ до $^{30}/_9$ 1·15, 9^{25}.

в недїлї і р. к. сьвята: від $^2/_5$ до $^{12}/_9$ 10·10.

Зі Щирця: в недїлї і р. к. сьвята від 30/5 до 12/9 10^{15}.

З Любіня: в недїлї і р. к. сьвята від 16/5 до 12/9 11^{45}.

З Винник що дня 3·44.

Відходять зі Львова

з головного двірця:

До Кракова: 12^{45}, 3^{50}, 8^{25}, 8·40, 2^{45}, 3·30*), 6^{12}, 7, 7·35, 11·15.

*) до Ряшева.

До Підволочиск: 6·20, 10·40, **2·16**, 8^{00}, 11^{10}.

До Черновець: 2^{50}, 6·10, **9·10**, 9·35, **2·23**, 2·50*), 6^{00}*), 10·38.

*) до Станиславова, *) до Коломиї.

До Стрия: 7·30, 1·45, 6^{55}, 11·35

До Самбора: 6, 9·05, 3·40, 10^{45}

До Сокаля: 6·14, 11·05, 7^{10}, 11^{35} *)

*) до Рави руск. (лиш в недїлї).

До Яворова: 8·20, 6^{30}.

З „Підзамча“.

До Підволочиск: 6·35, 11, **2·31**, 8^{39}, 11^{32}.

До Підгаєць: 5·35*), 6·12, 1·30*), 6·30, 10·35*).

*) до Винник.

З „Львів-Личаків“.

До Підгаєць: 5·53*), 6 32, 1.49*) 6·50, 10^{54}*).

*) лиш до Винник.

Поїзди льокальні.

До Брюхович:

що дня: від 1/5 до 30/9 7·21, 3·45.

„ 1/6 до 30/9 2·30, 8^{34}.

„ 1/7 до 31/8 5·50.

в недїлї і р. к. сьвята від 1/5 до 31/5 2·30, 8^{34}.

від 1/6 до 30/9 12·41.

від 1/7 до 31/8 9·—

До Янова: що дня від 1/5 до 30/9 10·10, 3·37.

в недїлї і р. к. сьвята від 2/5 до 12/9 1·35.

До Щирця: в недїлї і р. к. сьвята від 2/05 до 12/9 10·35.

До Любіня: в недїлї і р. к. сьвята від 16/5 12/9 2·15.

До Винник що дня 5^{30}.

За редакцию відповідає: **Адам Крехевецкий.**

ОГОЛОШЕНЯ.

— **РУСКІ ДИКТАТИ** для народних шкіл і до приватної науки. На підставі правописних правил зладив і методичними вказівками доповнив Йосиф Танчаковский, учитель школи ім. Шашкевича у Львові. Ціна примірника 70 сотиків. „Диктати“ можна дістати майже у всїх книгарнях у Львові, в книгарнях в Бережанах, Коломиї, Перемишли, Н. Санчи, Станиславові, Тернополи і в Чернівцях, а також у автора, котрий висилає „Диктати“ під опаскою (5 сотиків). Рада шкільна краєва рішила зачислити повисшу книжку до книжок, що надають ся до бібліотек шкільних яко підручник для учителїв народних шкіл.

БІЛЕТИ ЇЗДИ
на всї зелїзницї
краєві і заграничні
продає
Аґенция зелїзниць держ. Ст. Соколовского,
Львів, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Головна
Аґенция дневників і оголошень
у Львові
Пасаж Гавсмана число 9.
приймає
пренумерату на всї дневники
краєві і заграничні
по цїнах оригінальних.

КНИЖКИ
на нагороди пильности

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Наук. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочи учительскої в Коломиї (Народ. Дім) і у всїх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дїтий.

Дїтвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелї дїтий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Лїтною порою, опр. 150 К.
Дїточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефуні 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелї чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповіданя.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Грімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр, 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, трете нове виданє бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Житє і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокорудз: Спомини з Атен з ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Генін: Крізь пустинї Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустинї Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Ілию Муромця і єго славні подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодїжи і для народу.

Молитвенник народний, нове розширене виданє по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене виданє, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дїтий, (друге попр. виданє) бр. 30 с.
Гордієнко: Картагинцї і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове виданє, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Днїпрова Чайка, Коза-Дереза (дїточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-україньского письменства від XI.—XVIII. столїтя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужинї, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповіданя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю лїлїпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з історії України-Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На прічках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марта Борецка, трете виданє, бр. 50 с., опр. 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвінаі, бр. 48 сот.
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвітів, ком. в 2. діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дївчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилї, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлїйскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капцї, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Гумфрі (з анґлїйского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глїбів: Байки, бр. 10 с.
Історня куска хлїба (з францускoго), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплінґ: В Джунґлях, бр. 1 К, опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґенди і оповіданя, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свіфт: Подорож Гулївера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр. 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з францускoго, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24. „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
„Дзвінок“ „ „ з р. 1906 і 1907 по 6 К.
Японські казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом І. Недопади. (Телефона ч. 527).